

សន្លឹកព័ត៌មានស្តីពីថ្នាំវ៉ាក់សាំង

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរាគដោយសារមេរោគរ៉ូតា៖ តើលោកអ្នកត្រូវដឹងអ្វីខ្លះ

Many Vaccine Information Statements are available in Khmer and other languages. See www.immunize.org/vis

សេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃព័ត៌មានអំពីថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាច្រើនគឺអាចរកបានជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងទៀត។ ចូលមើល www.immunize.org/vis

1. ហេតុអ្វីត្រូវចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង?

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងមេរោគរ៉ូតា អាចបង្ការ ជំងឺដែលបណ្តាលមកពីមេរោគរ៉ូតា។

មេរោគរ៉ូតាជាទូទៅបណ្តាលឱ្យរាគរូសទឹកធ្ងន់ធ្ងរ ដែលភាគច្រើនកើតឡើង ទារក និងកុមារតូចៗ។ ក្អក និងក្អែកក្តៅ ក៏កើតឡើងជាទូទៅ ចំពោះកុមារ ដែលមានមេរោគរ៉ូតាផងដែរ។ កុមារអាចខ្វះជាតិទឹក ហើយត្រូវសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ ហើយអាចស្លាប់បាន។

2. ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរាគដោយសារមេរោគរ៉ូតា

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងមេរោគរ៉ូតា បានប្រើប្រាស់ដោយដាក់ដំណាក់ក្នុងមាត់របស់ កុមារ។ ទារកគួរទទួលបានវ៉ាក់សាំងមេរោគរ៉ូតា 2 ឬ 3 ដូស អាស្រ័យលើប្រភេទ វ៉ាក់សាំងដែលបានប្រើ។

- ដូសដំបូងត្រូវប្រើសម្រាប់ទារកមានអាយុ មុន 15 សប្តាហ៍។
- ដូសចុងក្រោយត្រូវប្រើសម្រាប់ទារកមានអាយុ 8 ខែ។

ទារកស្ទើរគ្រប់រូប ដែលទទួលបានថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរាគលើកុមារនឹងត្រូវបានការពារប្រឆាំងនឹងរោគរាគធ្ងន់ធ្ងរដែលបង្កដោយមេរោគរ៉ូតា។

មេរោគមួយទៀត ហៅថាមេរោគ “porcine circovirus” អាចរកឃើញក្នុងថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរាគដោយសារមេរោគរ៉ូតា (Rotarix)។ មេរោគនេះដែលឆ្លងលើមនុស្សទេ ហើយគេមិនដឹងពីហានិភ័យលើសុវត្ថិភាពឡើយ។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរាគដោយសារមេរោគរ៉ូតា អាចចាក់ក្នុងពេលដំណាលគ្នានឹងថ្នាំវ៉ាក់សាំងដទៃទៀត។

3. និយាយជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមទៀត។

ប្រាប់អ្នកផ្តល់វ៉ាក់សាំងរបស់អ្នក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះទទួលបានវ៉ាក់សាំង៖

- មាន ប្រតិកម្មអាក្រក់ បន្ទាប់ពីការចាក់ វ៉ាក់សាំងមេរោគរ៉ូតា ពីមុន ឬមាន អាឡេស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ និង គំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត
- មាន ប្រព័ន្ធការពាររាងកាយចុះខ្សោយ

- មាន ជំងឺមិនប្រក្រតីទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធការពាររាងកាយ (severe combined immunodeficiency (SCID))
- មានប្រភេទនៃការស្ទុះពោះរៀនហៅថា “ក្លូន”

ក្នុងករណីខ្លះ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់កូនអ្នកអាចសម្រេចចិត្ត ពិន្យារពេលការចាក់វ៉ាក់សាំងមេរោគរ៉ូតារហូតដល់ការណាត់ជួបនាពេល ខាងមុខ។

ទារកដែលមានជំងឺស្រាល ដូចជាជំងឺផ្លាស្វាយ អាចទទួលបានថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះបាន។ ទារកដែលមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ ឬធ្ងន់ធ្ងរ គួររង់ចាំ រហូតដល់ពួកគេជាសះស្បើយសិន មុនពេលទទួលបានថ្នាំវ៉ាក់សាំង មេរោគរ៉ូតា។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពកូនរបស់លោកអ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដល់លោកអ្នកបាន។

4. ហានិភ័យកើតប្រតិកម្មថ្នាំវ៉ាក់សាំង

- ខឹងម៉្លោះ ឬខឹងស្រាលៗ រាគរូសមួយរយៈ ឬក្អក អាចកើតឡើងបន្ទាប់ពី ចាក់វ៉ាក់សាំងមេរោគរ៉ូតា។

ជំងឺពោះរៀនល្មមចូលគ្នា គឺជាអាការៈស្ទុះពោះរៀនធំ ដែលត្រូវព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ ហើយអាចត្រូវធ្វើការរក្សា។ ជាធម្មតា រោគនេះវាកើតឡើងចំពោះទារកមួយចំនួនជារៀងរាល់ឆ្នាំនៅ សហរដ្ឋអាមេរិក ហើយជាធម្មតាមិនមានហេតុបង្កច្បាស់លាស់។ មានហានិភ័យតិចតួចទាក់ទងនឹងជំងឺក្លូនបន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំងមេរោគ រ៉ូតា ជាធម្មតាក្នុងរយៈពេលមួយសប្តាហ៍បន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំង លើកទីមួយ ឬទីពីរ។ ហានិភ័យបន្ថែម ត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណថា មានចំពោះទារកអាមេរិកប្រហែល 1 នាក់ ក្នុងចំណោម 20,000 នាក់ ទៅ 1 នាក់ ក្នុងចំណោម 100,000 នាក់ ដែលទទួលបានថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរាគដោយសារមេរោគរ៉ូតា។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដល់លោកអ្នកបាន។

ដូចថ្នាំផ្សេងទៀតដែរ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងក្រុមនឹងបង្កប្រតិកម្មអាលែហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ ឬសធ្ងន់ធ្ងរផ្សេង ឬធ្វើឱ្យស្លាប់បាត់បង់ជីវិតណាស់។

5. ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ?

ចំពោះជំងឺពោះវៀនល្អិតចូលគ្នា, សូមរកសញ្ញាបង្ហាញពីការឈឺពោះ ជាមួយនឹងការស្រែកយំខ្លាំងៗ។ នៅពេលដំបូង អាការៈទាំងនេះអាចបង្កើតមានរយៈពេលតែប៉ុន្មាននាទី ហើយកើតឡើង និងបាត់ទៅវិញច្រើនដង ក្នុងរយៈពេលមួយម៉ោង។ ទារកអាចទាញដើមរបស់ខ្លួនឡើង លើដើមទ្រូង។ ទារករបស់លោកអ្នកក៏អាចក្អកច្រើនដង ហើយមានលមាមក្នុងលមាមក ហើយអាចហាកបីដូចជាចុះខ្សោយកម្លាំង ឬឆាប់ខឹង។ ជាធម្មតា សញ្ញាទាំងនេះនឹងកើតឡើង ក្នុងអំឡុងសប្តាហ៍ទីមួយ បន្ទាប់ពីដួសថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរាគៈដោយសារមេរោគរូតាវិរុស។ ប្រសិនបើអ្នកគិតថាកូនរបស់អ្នកមានជំងឺកូន សូមទាក់ទងអ្នកផ្តល់សេវា ថែទាំសុខភាពភ្លាមៗ។ ប្រសិនបើលោកអ្នកមិនអាចទាក់ទងអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នកបាន សូមយកទារករបស់លោកអ្នកទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យ។ សូមប្រាប់ពួកគេ នៅពេលទារករបស់លោកអ្នកទទួលបានថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរាគៈដោយសារមេរោគរូតាវិរុស។

ប្រតិកម្មអាណែហ្សឺអាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីអ្នកទទួលបានថ្នាំបង្ការចាក់ចេញពី គ្លីនិក។ ប្រសិនបើអ្នកឃើញសញ្ញានៃប្រតិកម្មអាណែហ្សឺធ្ងន់ ធ្ងរ (កន្ទួលកហម ហើមមុខ និងបំពង់ក ពិបាកដកដង្ហើម បេះដូងលោតញាប់ រលួយខ្លះ ឬខ្សោយ) សូមទូរស័ព្ទទៅ 9-1-1 ហើយនាំអ្នកជំងឺទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។

សម្រាប់សញ្ញាផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យអ្នកបារម្ភ សូមទូរស័ព្ទទៅអ្នកផ្តល់សេវា ថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ប្រតិកម្មទៅប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំងគួរតែត្រូវបានរាយការណ៍ទៅ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS)។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកជាធម្មតានឹងដាក់របាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាចធ្វើវាដោយខ្លួនឯងបាន។ សូមចូលទៅគេហទំព័រប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VAERS) www.vaers.hhs.gov ឬទូរស័ព្ទទៅកាន់លេខ 1-800-822-7967។ ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VAERS) សម្រាប់តែការរាយការណ៍ ប៉ុណ្ណោះ។ បុគ្គលិករបស់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VAERS) មិនផ្តល់ជំនួយអំពីវេជ្ជសាស្ត្រទេ។

6. កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង

National Vaccine Injury Compensation Program (កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP)) គឺជាកម្មវិធីរបស់រដ្ឋសហព័ន្ធ ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង់សងអ្នកទាំងឡាយដែលអាចរងរបួសដោយសារតែថ្នាំវ៉ាក់សាំងមួយចំនួន។ ការទាមទារទាក់ទងនឹងរបួស ឬការស្តាប់ដោយសារការ ទទួលបានថ្នាំបង្ការ មានពេល វេលាកំណត់សម្រាប់ការដាក់ឯកសារ ដែលអាចមានរយៈ ពេលខ្លីត្រឹមពីរឆ្នាំ។ សូមចូលទៅគេហទំព័រកម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP) www.hrsa.gov/vaccinecompensation ឬទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-338-2382 ដើម្បីសិក្សាអំពីកម្មវិធីនិងការដាក់ពាក្យទាមទារ។

7. តើខ្ញុំអាចសិក្សាបន្ថែមទៀតដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក។
- សូមទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់លោកអ្នក។
- សូមចូលទៅ Food and Drug Administration (គេហទំព័ររដ្ឋបាលអាហារនិងឱសថ (FDA)) ដើម្បីទទួលបានកញ្ចប់សេវាកម្មថ្នាំបង្ការ និងព័ត៌មានបន្ថែម នៅ www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines។
- Centers for Disease Control and Prevention (សូមទាក់ទងមជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ និងបង្ការជំងឺ (CDC))៖
 - សូមទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
 - ចូលមើលគេហទំព័ររបស់ CDC នៅ www.cdc.gov/vaccines។